

ASTERIX til POMMES FRITES på ØSTLANDET

0. Dyrkingsmål

Asterix til pommes frites bør inneholde en stor andel knoller over 50 mm. Endel pommes frites-varianter krever også poteter i 42 – 50 mm. Stivelsesinnholdet skal være høyere enn 14 %, med et optimum på 17 - 18 %.

1. Settepotetoppformering.

Innkjøp hvert år av sertifiserte settepoteter til oppformering av egne settepoteter for neste år. Dette arealet bør være skjermet fra annen potetdyrking, og må ha en god forgrøde, ikke poteter de tre siste åra eller korsblomstra vekster det siste året.

Setteavstanden i oppformeringa må være kort, ca 20 cm, for å gi mye settepoteter.

Settepotetstørrelsen skal være jevn både i oppformeringa og i dyrkingsåret, maks.10 mm variasjon. Settepotetene må derfor fraksjoneres også for eget bruk.

(Se egen dyrkingsveiledning om oppformering av egne settepoteter)

2. Forbehandling av settepotetene.

Asterix bør lysgros før setting. Settepotetene lagres ved ca. 4 °C fram til 4 uker før setting. Deretter kan de lysgroes i kasser ved 12 °C fram til setting. Lys: 50-100 lux innendørs (leselys).

Lysgroing kan også foregå utendørs i sekker. I den første perioden kan sekkene stå innendørs i ca. 12 °C. Lys innendørs fra starten er gunstig, men ikke nødvendig hvis andre varmekilder finnes. Når groene er ca. 5 mm må potetene ut i sollyset der de står i plasttelt eller kjøres inn om natta. Innelys er ikke nok til å stoppe lengdeveksten på groene i sekkene.

Det må være høy luftfuktighet, men potetene skal aldri bli fuktige.

Oppvarming før setting er også aktuelt, men gir mindre effekt enn lysgroing, og gir lange, tynne groer ved utsatt settetid.

3. Vekstskifte.

Det skal ikke være dyrket poteter på skiftet de siste 2 åra. Helst bør det være 3 år uten potet. Korsblomstra vekster kan også være uheldig pga. storknollet råtesopp.

4. Jordarbeiding.

Grundig steinfjerning/steinstrenglegging for å få løs jord fri for stein og klump større enn 30 mm ned til minst 20 cm jorddybde.

5. Gjødsling.

Asterix gir lavere stivelse enn Peik. Den bør derfor gjødsles moderat. Mengden tilpasses lokale forhold, f. eks. 79 kg YaraMila Fullgjødssel 12-4-18 mikro pr. dekar på næringsrik jord med middels høyt moldinnhold.

Et alternativ er 70 kg YaraMila Fullgjødssel 8-5-19 mikro + 20 kg YaraLiva™ Kalksalpeter, der kalksalpeteren tilføres umiddelbart før hypping.

6. Radavstand

Radavstanden må være minimum 75 cm (gjærne 80 cm). Sporvidden på traktorene og

radavstanden må være nøyaktig tilpasset hverandre. Sprøytas bombredde må også harmonere med radavstanden. Bruk smale dekk på traktorer som skal brukes i potetåkeren. Det er gunstig med "parfærer" der traktorhjula går i breie tomfærer. Radavstanden skal være 85 cm der hjula går og 75 cm midt under traktoren når gjennomsnittsavstanden er 80 cm og traktorens sporvidde 160 cm.

7. Setteavstand

Setteavstanden bør være ca 35 cm, og noe kortere for de minste settepotetene. Det gir stor avling i midlere knollstørrelse. Med 50 grams knoller og 80 cm radavstand og 30 cm setteavstand blir dette 208 kg settepoteter pr. daa. Med 80 grams knoller og 80 cm radavstand og 35 cm setteavstand blir dette 285 kg settepoteter pr. daa (se formel under pkt. 1 Settepotetoppformering).

8. Setting.

Potetene kan settes når temperaturen i jorda er stabil midt på dagen, ca. 8 °C i 8 cm dybde. Settedybden bør være ca. 3 cm under utjevnet "flatt land" med ca. 7 cm jorddekning. *Asterix er svak mot flatskurv. Radene bør derfor pakkes godt etter setting.*

9. Hypping.

Det er viktig å hyppe grundig etter oppspiring, på 15-25 cm rishøyde før plantene skades av kjøringa. Det er gunstig å lage breie og høye rader med plass til stor avling, slik at knollene ikke blir liggende i jordoverflata og blir grønne.

10. Plantevern.

Ugraset bekjempes mekanisk og/eller med kjemiske midler.

Asterix er svak mot tørråte på riset, og må beskyttes godt. Følg lokal veiledningstjeneste

11. Vanning.

Hold jevn fuktighet i hele vekstsesongen. God fuktighet tidlig er viktig. Potetplanta trenger i gjennomsnitt 3-4 mm vann pr. døgn fra 2 uker etter oppspiring. Ujevn fuktighetstilgang gir stor risiko for flatskurv, vekstsprekker, kolv og andre indre defekter. *Ujevn fuktighetstilgang kan også gi utsatt modning og nedsatt stivelseinnhold.*

12. Høsting.

Asterix tåler noe mer mekaniske påvirkning enn de andre mest dyrkede sortene våre, men jordtemperaturen bør likevel være minst 8 °C ved høsting.

Riset bør vise modningstegn ved høsting, få en gulnende farge. Kan høstes uten risdreping, men pass på tørråtebekjempelsen.

Hvis tørråte i åkeren observeres foretas risdreping ca. 10 dager før opptak. Alt bladverk skal drepes, om nødvendig med 2 gangers kjemisk behandling eller mekanisk + kjemisk.

Potetene tørkes raskest mulig opp, gjerne utendørs et par timer hvis været er gunstig uten sterk sol. Heving av potetemperaturen før innkjøring på lager er gunstig, men må ikke skje etter at potetene er i hus.

13. Lagring.

Først forlagring ved samme temperatur eller litt lavere enn knolltemperaturen ved innlagring. Lufta skal ha høgt fuktighetsinnhold, men potetene skal ikke være fuktige (våte).

Deretter senkes temperaturen gradvis til 6 °C der den kan ligge til levering om vinteren.

Asterix har god lagringsevne, og kan lagres lenge utover seinvinteren ved lavere

temperatur. Men potetene skal ikke lagres ved lågere temperatur enn det som er nødvendig for å hindre groing, ***og bør få en oppvarming før levering til pommes frites etter lagring ved lav temperatur.***

© Copyright HOFF 2019